

Grof stuk over stukgemaakte dromen

Blankenberge is geen iepenloftspul, maar een openluchtspel. Wie weet rekt dit stuk, in Rypstjerk, de iepenloftspultraditie ook op andere manieren op.

Jacob Haagsma

Dat *Blankenberge* in het Nederlands gespeeld wordt, is in de Friese iepenloftspultraditie misschien niet eens zo uitzonderlijk. En bovendien: „Wij komen uit een andere hoek“, zegt regisseur Hans van Buuren, „we maken al jaren locatie-theater.“ Onder de vlag van WIG Producties (‘waanzin is gewoon’) heeft hij een klein ensemble om zich heen verzameld, van spelers die van huis uit ook niet Friestalig zijn.

Met hen maakte hij bijvoorbeeld *Wie is bang voor Virginia Wolf*, in de Kanselarij te Leeuwarden, en *Snode plannen*, in een loods van groen-voorziening De Vertakking in Ryp-

tjerk. Daar speelt zich nu ook *Blankenberge* af, maar dan buiten.

Niet dat Van Buuren geen ervaring heeft met iepenloftspullen. Hij regisseerde een keer of wat in Burgum, „altijd fantastisch leuk.“ Maar nu Burgum dit jaar overslaat, besloot hij om het eens in eigen dorp te proberen. Rypstjerk dus, en hopelijk wordt dat het begin van een mooie plaatselijke iepenloftspul/openluchtspel-traditie. Hij krijgt in ieder geval al allerlei hulp en steun uit het dorp.

„Ik wilde al heel lang iets met *Blankenberge* doen. En toen ik bij De Vertakking een enorme bult zand zag, dacht ik: dat kan wel een duin worden.“ Want *Blankenberge*,

van de Belgische schrijver Tom Lanoye, speelt zich af in de Vlaamse badplaats van die naam.

Dit stuk ligt niet zo voor de hand als openluchtspel in de traditionele

zin des woords, meent Van Buuren. Maar daarom juist. „Het is niet gezellig, of traditioneel. Het is een tragikomedie, met een enorme bitterheid, maar er zitten ook tede-

re scènes in. Het is vrij grof, er komen ruwe grappen in voor. Racisme, sexismen, homofobie. Er worden moppen over homo's verteld, moet je daar om gaan lachen?

Het raakt ook aan kleinburgerlijkheid. Iedereen kent wel iemand die zo denkt, die ook zulke moppen vertelt. En die kleinburgerlijkheid zit misschien wel in ons allemaal.

Lachen we niet mee met zulke grappen?”

Het speelt zich oorspronkelijk af in een brasserie, aan de boulevard van Blankenberge. Van Buuren heeft de handeling verplaatst naar een strandtent die betere tijden heeft gekend. „Mooie dames met parasol op het strand, dat idee.“ Het stuk gaat over toekomstdromen en hoe die stuk voor stuk gefnuikt worden. Altijd aan deze kant van het water blijven steken, niet in staat zijn de overkant te bereiken.

„Al die dromen raken aardig vervlogen, ook al omdat ze er niets aan doen. Alleen de vakantiekracht heeft nog oprechte dromen, ‘het minst stuk gemaakt’. Ze wil zangeres worden, ze zingt op de laatste avond van het seizoen en dat gaat wonderwel goed.“ Tot ze, zo veel wil Van Buuren wel kwijt zonder al te veel te verraden, op een vrij nare manier verkracht wordt.

Het verbaast Van Buuren dat dit stuk, ook al weer uit 1990, niet

vaker in Nederland gespeeld wordt. „In België wordt het elk jaar wel een paar keer opgevoerd, hier vond ik niet meer dan een enkele uitvoering door een studentenvereniging. Misschien gaat dat nu veranderen, want Tom Lanoye is wel hot.“ Het stuk is eigenlijk in het Vlaams, of eigenlijk zelfs in het Antwerps. „Ik ben volbloed-Brabander, de poëzie van die taal zit heel erg in mijn hart. Maar we hebben het toch moeten verNederlandsen. Wat, vind ik, wonderwel is gelukt.“

Van Buuren hoopt dat het stuk, in al zijn grofheid, de traditie van het iepenloftspul enigszins oprekt. „Dat zou ik mooi vinden. Het gebeurt elders ook, hoor. Spookt doet vreemde dingen, in Wergea zijn ze soms heel origineel. Dus dat leeft dan toch wel. Dit stuk is niet bedoeld om te shockeren. Het is gewoon rauw, ja, daar zullen we het mee moeten doen. Als ik straks met pek en veren het dorp uit gejaagd wordt, dan weet je hoe dat komt.“

Repetitie van het openluchtspel in Rypstjerk.

FOTOS MARCEL VAN KAMMEN

Opvoeringen: 25, 26, 27 juni, 2, 3 en 4 juli, De Vertakking, Rypstjerk, wipproducties.nl